GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12. Nro 266. Poiedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.

ŚRODA DNIA 2 LISTOPADA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina		Barometr na 0° z.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	UWAGI.
	7	27 9, 211	+ 5. 7	+ 1,5	połn: za. słaby	Pochmurno	deszcz.
1.	12	„ 9, 300	+ 8. 1	+ 2,0	„ średni	„ „	
	3	„ 9, 407	+ 7. 6	+ 3,8	wschodni średni	„ „	
	9	„ 9, 394	+ 7. 2	+ 2,0	„ słaby	„ „	„

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Warszawa 26 *Października.* — Rozkazem JO. Xięcia Warszawskiego Jenerał Feldmarszałka Hrabi Paskiewicza Erywańskiego, wydanym do Czynney Armii w Główney kwaterze w Warszawie w dniu 9 (21) Października r. b. Nr. 510 poruczonem zostało główne zarządzenie Woiewództw iak następuie:

Jenerałowi Jazdy Gubernatorowi Miasta Stołecznego Warszawy Hr. Witt, zarząd Woiewództwa Mazowieckiego.

Dowódcy 2ey Brygady 2ey Grenadyerskiey Dywizyi jener. Bumin Woiewództwa Sandomierskiego.

Temczasowo pełniącemu obowiązki Brzeskiego Kommendanta Jenerała-Maiora Tuczek Woiewództwa Krakowskiego.

Dowódzcy 1 Brygady 1ey Grenadyerskiey dywizyi jenerał majorowi de Fryken Woiewództwa Augustowskiego.

Jenerał Majorowi Artyllery Baronowi Korff Woiewództwa Podlaskiego.

Dowódcy 2 brygady 2ey piechotney dywizyi Jenerał Maiorowi Gurko Iszy Woiewództwa Lubelskiego.

Dowódzcy 1 Brygady 7 Piechotney Dywizyi jenerał maiorowi Bolen Woiewództwa Płockiego.

Prezes Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego.

Przekonawszy się, że wielu urzędników oraz officyalistów sądowych i innych administracyinych królestwa Polskiego, w czasie trwaiącey w temże królestwie niespokoyności, oddaliwszy się od swoich obowiązków, dotąd na mieysce nie powróciło, przez długie zaś nie obsadzenie urządów przez nich piastowanych, bieg służby publiczney na nieporządek i zwłokę mógłby być narażonym, przeto zapobiegaiąc tak szkodliwym skutkom, polecam urzędnikom i officyalistom wydziału sądowego, innych wydziałów administracyinych, aby naydaley przed d. 15 Listopada r. b. do mieysca swego urzędowania powrócili. Nieprzybywaiący w terminie oznaczonym, i nie mogący dostatecznie usprawiedliwić swego opóźnienia w powrocie, będą uważani iako opuszczaiący samowolnie swe posady, i inni w ich mieysca zostaną mianowani.— W Warszawie d. 9/21 Paźd. 1831 r.

Rzeczywisty tayny Radca F. *Engel.*

Nayiaśnieyszy Pan mianować raczył Pażiami swoiemi, Konstantego, Zdzisława i Włodzimierza Kossakowskich, synów Prezydenta miasta Lublina.

Sąd Appelacyyny Królestwa Polskiego, Trybunał Cywilney I. Iost: Woiewództwa Mazowieckiego, Tryb. handlowy i sądy karzące, wczoray rozpoczęły swe czynności. — Podsędkowie, tudzież cały skład sądów Pokoiu wszystkich 4 wydziałów powiatu Warszawskiego, iako też Reienci, Komornicy i Woźni, wczoray ponowili przysięgę wierności N. Cesarzowi i Królowi.

JW. Engel małżonka rzeczywistego Taynego Radcy, Prezesa Tymczasowego Rządu Królestwa Polskiego, tudzież jen Fanshave, przybyli wczoray do Warszawy.

Dnia 27. — Nayiaśnieyszy Cesarz i Król mianować raczył Kawalerem Orderu Sgo Stanisława klassy IIgiey Jmć Xiędza Kanonika Wienckiewicza, a klassy IVtey PP. Witkowskiego, Rektora szkoły Lubelskiey, Ostrowskiego, Hincza i Gałeckiego, Obywateli Miasta Lublina, tudzież Polaczka Ławnika tegoż Miasta.

Rząd Tymczasowy Królestwa Polskiego upoważnił Radcę Stanu Xawerego Potockiego, Prezesa Prokuratoryi Jener Iney, do zastępowania Radcy stanu w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, a Referendarza Stanu Jana Kantego Borakowskiego, do zastępowania Sekretarza Jeneralnego w pomienioney Kommissyi.

W dniu wczorayszym przybyli do stolicy Jeneralowie woysk rossyiskich Rüdiger i Doktorow. Przyiechali także Jenerał Stryieński Radca Stanu Tymowski i Wizytator Jeneralny Jan Kenty Krzyżanowski.

Dnia 28. — Nayiaśnieyszy Cesarz i Król raczył jenerała jazdy hr. Witt mianować kawalerem orderu orła białego.

Kommissya rządowa wyznań religiynych i oświecenia publicznego, rozpoczęła swe czynności.

Dnia wczorayszego przybyła Hrabina Witt małżonka woiennego jener. gubernatora tuteyszey stolicy.

W Frankfurcie n. M. płacono za listy zastawne polskie excl. Pro C. złp. 83 1/4, za obligacye udziałowe złp. 343 gr. 15.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Bononia 8 *Października.* — Po powrocie wysłanych do Rzymu deputowanych, wyszły tu, równie iak w Forli i innych miastach Romanii od zwierzchności uwiadomienia mieszkańców, iż zbliża się pocieszaiąca chwila zaradzenia ich użaleniom, iako też spełnienia niektórych ich życzeń i nadziei. Okazuie się więc iak fałszywe były dawniey rozsiane wieści, że deputowani niebyli wcale od Oyca S. i sekretarza stanu Bernetti, albo zupełnie niełaskawie przyiętemi. Rozszerzenie władzy radców gminnych i prowincyonalnych iest głównym przedmiotem nowych zezwoleń.. Działalność ich podług tego oznaymienia rozciągać się nietylko będzie do orzeczonych w edykcie ich zaprowadzania skarbowych stosunków prowincyy, ale będą mieli moc rozpoznawać wszelkie ustawy i rozporządzenia administracyyne; mogą się z sobą porozumiewać i przez deputowanych, w którem bądź mieście, udzielac sobie nawzaiem swoie widoki i mniemania Nakoniec są upoważnieni wysełać w imieniu wszystkich deputowanych do Oyca S. do prowadzenia i objaśnienia naystósownieyszych sposobow przyłożyć się mogących do dobra powszechnego. Przy spełnieniu się wszystkich tych zapowiedzeń, i gdy zapowiedziana w oznaymieniu rady administracyyney w Forli zupełna reforma sądownictwa do skutku przyydzie, czynne i sumienne osoby na te urzędy obrane zostaną, niepodlega żadney wątpliwości, że dotychczasowy duch stronnictwa zamilknie i powróci wzaiemne zaufanie między rządem i poddanemi. Zwołanie przez prolegata w

Perugia prowincyonalnych radzców bez zgromadzenia, stósownie do wyszłego w tey mierze rozporządzenia radców gminnych, do których należy proponować radcow prowincyonalnych, zrobiło nieprzyiemne wrażenie. Oyciec S. miał się przychylnym okazać względem zaprowadzenia obywatelskich gwardyy, chociaż te przez wzbranianie się przyięcia papiezkich kokard i chorągwi, nie okazały się wcale przychylnemi panowaniu papiezkiemu. Gdy deputowani powrócili z Rzymu z pomyślnemi wiadomościami, oznaymił dowódzca gwardyi w Forli, że na dowód wdzięczności za przyrzeczone ulepszenia w administracyi, gwardye iednogłośnie postanowiły przyiąć d. 25 wrześn a kolory Jego Sw ątobliwości. Nadszedł oznaczony dzień, a wszelako nie nastąpiło zawdzianie kokard. Spodziewaią się iednak powszechnie, ze zwołanie wkrótce rady gminney i prowincyonalney, położy koniec temu wahaniu się. Jako znaczący postęp w drodze ulepszeń uważanem iest rozporządzenie hr. Grassi, że na przyszłość iedna osoba posiadać niemoże dwóch urzędów płatnych, co było dotąd powodem do wielorakich użaleń. Hr. Bentivoglio powrócił tu z Rimini; tymczasem deputowani otrzymali od Oyca S. zapewnienie, że woyska pod iego rozkazami będące (teraz w liczbie 1200) niepostąpią naprzod, ieżeli mieszkańcy prowincyy Forli i Bononii przez swoie postępowanie nie dadzą do tego powodu. Niektore oddziały ochotnikow, pod nazwiskiem woyska odwodowo-posiłkowego utworzone będą w mieysce rozpuszczonych byłych woysk prowincyonalnych pod dowództwem pułkownika Lazzarini w Marchii ankońskiey. Około 200 żołnierzy przybyło na statkach papiezkich do Ravenny, dla udania się do Ferrary.

Nowyiork 19 *Września.* — Na ostatniem posiedzeniu naywyższego sądu ziednoczonych stanów połnocney Ameryki w Walton, sędzia Chayton wynurzył zdanie swoie w sprawie Indyanów, Cherokesów, że oni na zamieszkałey przez siebie ziemi maią nietylko prawo polowania, ale nawet kopania złota.

Senat stanu czyli prowincyi Naryland iest co 5 lat przez korpus wyborczy obierany, do ktorego każde brabstwo posełа po 2 a miasta Baltimore i Anapolis po iednym wyborcy. Senat ten składa się z 15 członkow i obiór iego nastąpił w tych dniach. Stronnictwo Claia przewyższyło w obiorze Jakskie i toż samo dzieie się po innych stanach.

W Filadelfii zebrano przez składki 200,000 dolarów na zbudowanie w tem mieście gmachu giełdy.

Nad brzegami Delaware panuie teraz bardzo zaraźliwa choroba.

Gazety z południowych okolic, które tu ostatnią pocztą nadeszły donoszą o zalewach, które w różnych częściach Georgii i połnocney Karoliny przez wystąpienie rzek z swych koryt nastąpiły i wielkie szkody w urodzaiach zboża i bawełny poczyniły.

Rzadkie zafarbowanie się nieba rano, w wieczór i przy zachodzie słońca, które tu w środku zeszłego miesiąca uważane było, dostrzedz się także dało w innych okolicach Ameryki połnocney. Gazeta w Mobile wychodząca donosi pod d. 17 sierpnia, że w przeszłą sobotę uwaga mieszkańcow tego miasta zwrócona na niezwyczayne ziawisko w słońcu. "Przewodniczący kolor (wyrażono w tem doniesieniu) w iego promieniach był ciemno niebieski czyli fioletowy wpadaiący w zieloność; u dolnego kraiu słońca dostrzedz także można było gołem okiem plamę w wielkości talara. W niedzielę rano pokazało się to samo nadzwyczayno ziawisko; słońce rzucało na oświecane przez nie przedmioty cień niebieski, a w poniedziałek w wieczór przybrało zupełnie zielony kolor. Lubo całe niebo, wyiąwszy wązki pas, na zachodnim horyzoncie grubemi i czarnemi chmurami było po-

kryte, z których nieprzerwanie ulewny deszcz padał, wspomniony wyżey pas niezasłonionego nieba był iednak tak karmazynowo świecący, iak tylko w lecie przy zachodzie słońca w pogodnych widzieć można, i w podobnym do rozrzażonych węgli kolorze zostawał przeszło do godziny 7, potem w różowym kolorze rozszerzył się na czarne sklepienie, które cały horyzont zasłoniło.,,

Z Port-au-Prince piszą pod d. 24 sierpnia, że na wyspie Haity panował straszny orkan, który okropne spustoszenia poczynił. Na północy go niebyło i miasto Port-au-Prince mało ucierpiało; ale w Jeremiah, Les Cayes i Jacmel dały się okropnie czuć iego skutki. Miasto Jeremiah iuż nieistnieie; domy iego są zwalone, pod ich gruzami poległo kilkanaście osób: wszystkie podbrzeżne statki w porcie zostały zatopione, a przybyła w owym czasie amerykańska galera została z całem ładunkiem na iednę z ulic miasta zaniesiona. Miasto Les Cayes iest także prawie całe zburzone: wicher tak potężne razem wiał z północy i południa, iż bałwany morskie zalały na 6 stóp wysokości i domy miasta. Towary, kassy, xiązki handlowe, wszystko zginęło, i do 300 osób utraciło życie; dwa amerykańskie statki, które w przedporcie stały i wiele innych do podbrzeżney żeglugi służących, zniknęło zupełnie. Żadne drzewo, żaden dom nie ostały się na równinie. Miasto Jacmel mniey ucierpiało, ale 2 amerykańskie statki, które zabierały się do odpłynienia rozbite zostały i z całym ładunkiem i dwiema ludzmi zatonęły. W St. Domingo zniknął także ieden statek i wszystkie porty przy tych brzegach doznały nieszczęścia. Sądzą, iż 4 do 500 osób utraciło życie. Urodzaie są prawie zniszczone. — W politycznym względzie zachodzi na tey wyspie zupełna spokoyność od przybycia tam z Martyniki korwety francuzkiey.

Dnia 24 *Października* 1831 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	26 15	25 —	23 —	22 —
— Żyta	23 —	21 —	19 —	18 —
— Jęczmienia	15 15	14 —	13 —	12 —
— Grochu	20 —	19 —	18 15	18 —
— Owsa	7 15	7 10	7 6	7 —
— Jagieł	25 —	24 —	22 —	21 —
— Rzepaku	22 —	18 —	17 —	16 —

LOTERYIA KRAIOWA.

W 475 ciągnieniu dnia 2 Listopada 1831 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następuiące:

— 31. 65. 86. 61. 76. —

Przyszłe 476 Ciągnienie przypada dnia 9 Listopada 1831 r.